

REKULTYWACJA SKŁADOWISKA ODPADÓW

Na czym to wszystko polega?

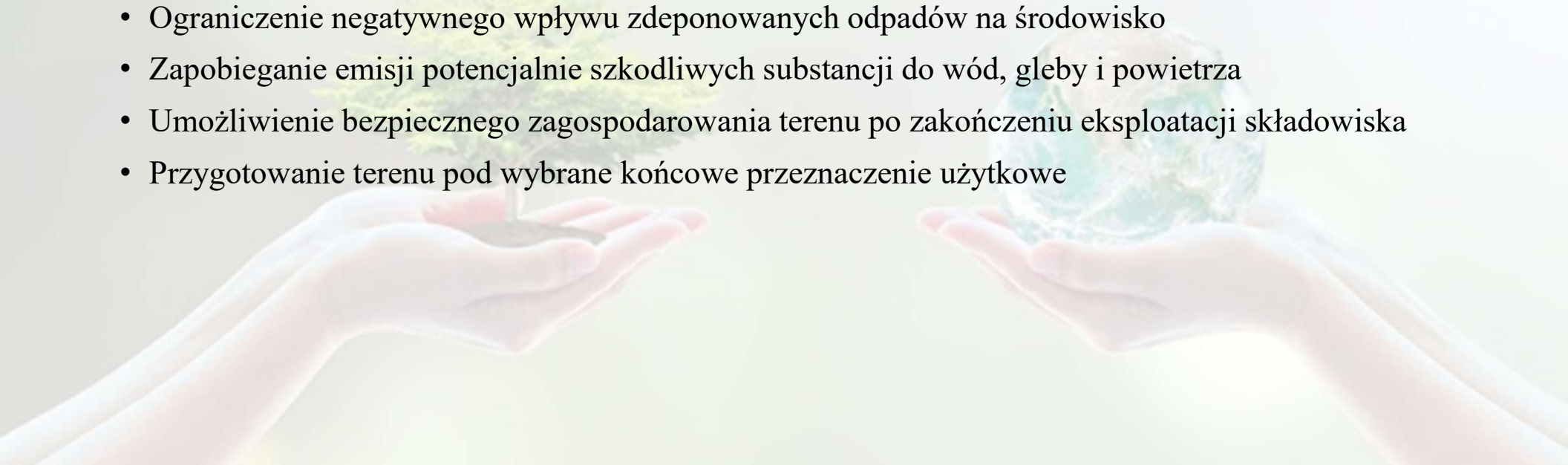

Na czym polega rekultywacja składowisk odpadów?

Rekultywacja składowisk to proces przywracania zdegradowanym terenom (np. po zakończonym procesie deponowania odpadów na składowiskach) wartości przyrodniczych, krajobrazowych lub użytkowych.

Cele rekultywacji:

- Ograniczenie negatywnego wpływu zdeponowanych odpadów na środowisko
- Zapobieganie emisji potencjalnie szkodliwych substancji do wód, gleby i powietrza
- Umożliwienie bezpiecznego zagospodarowania terenu po zakończeniu eksploatacji składowiska
- Przygotowanie terenu pod wybrane końcowe przeznaczenie użytkowe

Etapy rekultywacji z wykorzystaniem odpadów

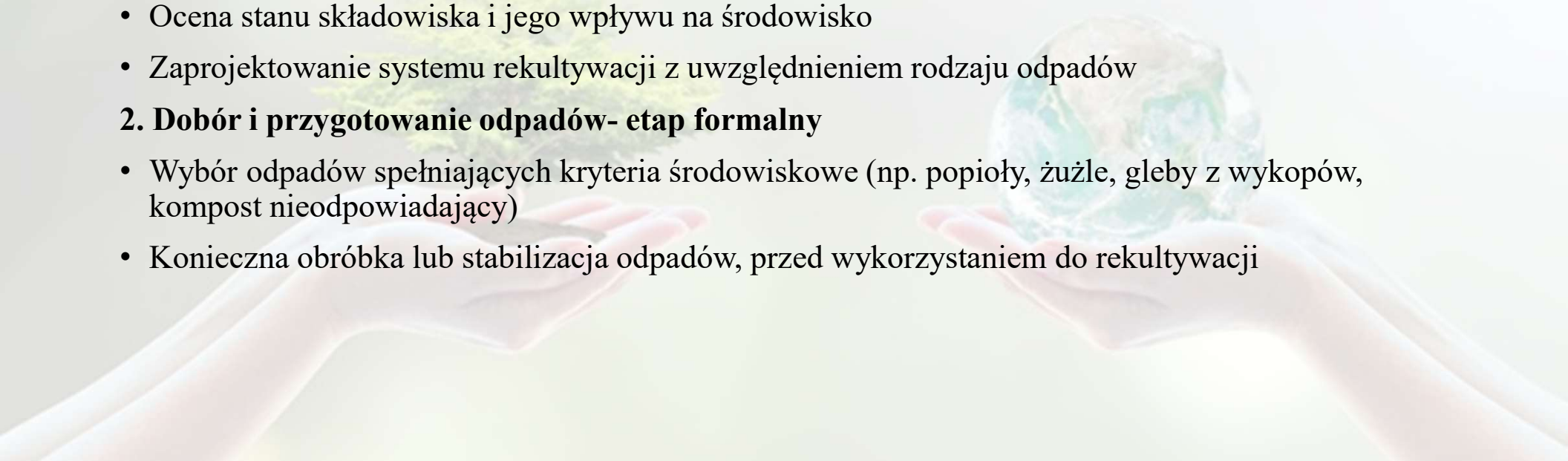
Rekultywacja z użyciem odpadów polega na bezpiecznym zastosowaniu wybranych odpadów (np. przemysłowych, mineralnych, biodegradowalnych) do przywracania wartości użytkowych lub przyrodniczych zdegradowanym terenom.

1. Przygotowanie terenu- wykonuje się przed rozpoczęciem prac właściwych

- Ocena stanu składowiska i jego wpływu na środowisko
- Zaprojektowanie systemu rekultywacji z uwzględnieniem rodzaju odpadów

2. Dobór i przygotowanie odpadów- etap formalny

- Wybór odpadów spełniających kryteria środowiskowe (np. popioły, żużle, gleby z wykopów, kompost nieodpowiadający)
- Konieczna obróbka lub stabilizacja odpadów, przed wykorzystaniem do rekultywacji

3. Formowanie warstw rekultywacyjnych- prace właściwe

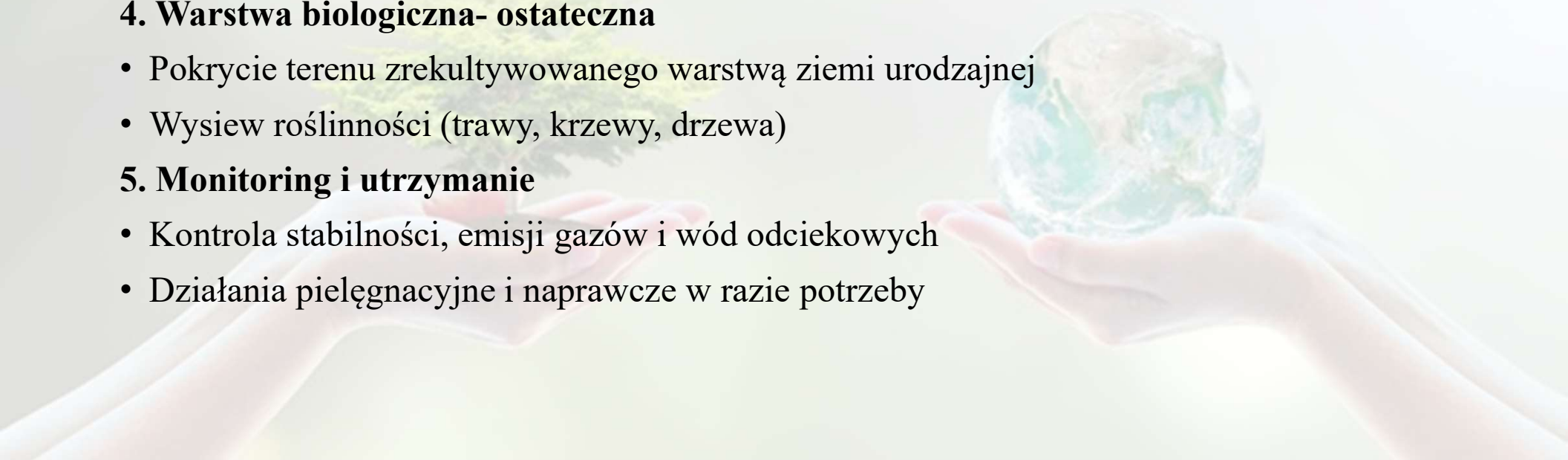
- Układanie warstw odpadowych w celu zbudowania i ukształtowania terenu oraz jego uszczelnienia
- Tworzenie warstw zgodnie z projektem rekultywacyjnym (z zachowaniem harmonogramu i wytycznych zawartych w decyzji właściwego dla lokalizacji Marszałka i Starosty)

4. Warstwa biologiczna- ostateczna

- Pokrycie terenu zrehabilitowanego warstwą ziemi urodzajnej
- Wysiew roślinności (trawy, krzewy, drzewa)

5. Monitoring i utrzymanie

- Kontrola stabilności, emisji gazów i wód odciekowych
- Działania pielęgnacyjne i naprawcze w razie potrzeby

Skąd pochodzą odpady do rekultywacji składowisk?

Odpady wykorzystywane do rekultywacji to nie są odpady odbierane bezpośrednio od wytwórców!

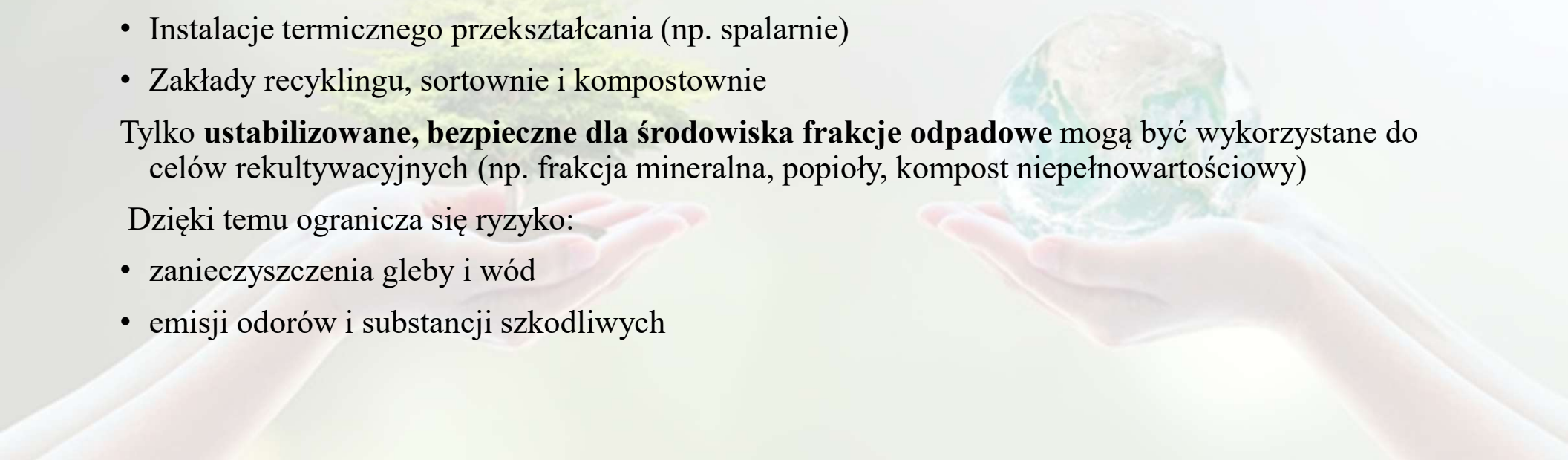
Trafiają one do rekultywacji **dopiero po wcześniejszym przetworzeniu w instalacjach** takich jak:

- Zakłady mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów (MBP)
- Instalacje termicznego przekształcania (np. spalarnie)
- Zakłady recyklingu, sortownie i kompostownie

Tylko **ustabilizowane, bezpieczne dla środowiska frakcje odpadowe** mogą być wykorzystane do celów rekultywacyjnych (np. frakcja mineralna, popioły, kompost niepełnowartościowy)

Dzięki temu ogranicza się ryzyko:

- zanieczyszczenia gleby i wód
- emisji odorów i substancji szkodliwych

Wszystkie etapy, począwszy od przygotowawczych, przez prace właściwe, aż po etapy wykończeniowe prowadzone są pod pełnym nadzorem organów kontrolnych, tj. WIOŚ- Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska, oraz są dostępne do wglądu dla innych organów tj. policja, Urząd Marszałkowski.

Zgodnie z przepisami rekultywacja składowiska objęta jest monitoringiem 24 godzinnym, z zapisem 30 dniowym, dostępnym dla organów zarówno na wniosek jak i na bieżąco. Wszystkie transporty odpadów są rejestrowane w centralnym systemie BDO- Baza Danych O Produktach i Opakowaniach, tak, aby każdy transport dostarczający odpady do rekultywacji można było zidentyfikować.

Przykładem terenów zrekultywowanych składowisk i postawionych na nich inwestycji są min.:

1. Górka Szczęśliwicka (Warszawa, dzielnica Ochota)

- **Historia:** Wzniesienie usypane z gruzu i odpadów budowlanych po II wojnie światowej.
- **Rekultywacja:** Teren został zabezpieczony, pokryty warstwą gleby i obsiany roślinnością.
- **Obecne wykorzystanie:** Stok narciarski z wyciągiem, całoroczna trasa zjazdowa, park rekreacyjny z placami zabaw i ścieżkami spacerowymi

2. Park Moczydło (Warszawa, dzielnica Wola)

- **Historia:** Teren dawniej wykorzystywany jako miejsce składowania odpadów.
- **Rekultywacja:** Przeprowadzono prace zabezpieczające i przekształcono obszar w park miejski.
- **Obecne wykorzystanie:** Park z alejkami spacerowymi, placami zabaw, terenami sportowymi i zielenią rekreacyjną.

3. Składowisko Radiowo (Warszawa, dzielnica Bielany)

- **Historia:** Składowisko odpadów eksploatowane od lat 60. XX wieku.
- **Rekultywacja:** Planowane przekształcenie terenu w ośrodek rekreacyjny z trasami narciarskimi i rowerowymi.
- **Obecne wykorzystanie:** Obecnie teren jest w trakcie rekultywacji i przygotowań do przyszłego zagospodarowania.

4. Park na terenie dawnego składowiska w Łodzi

- **Historia:** Obszar wcześniej wykorzystywany jako składowisko odpadów.
- **Rekultywacja:** Teren został zabezpieczony i przekształcony w park miejski.
- **Obecne wykorzystanie:** Park z alejkami, terenami zielonymi i miejscami rekreacyjnymi.

1. Rekultywacja składowisk – ogólne przepisy

Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz.U. 2023 poz. 1587)

- **Art. 3 ust. 1 pkt 24** – definicja rekultywacji
- **Art. 101–102** – obowiązki związane z zamknięciem składowiska i jego rekultywacją
- **Art. 143–145** – nadzór nad składowiskami i ich zamknięciem

Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2022 poz. 2556)

- **Art. 3 pkt 33** – definicja degradacji terenu
- **Art. 112 i 113** – obowiązek rekultywacji terenów zdegradowanych

2. Wykorzystanie odpadów do rekultywacji

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 22 kwietnia 2011 r.

w sprawie składowisk odpadów (Dz.U. 2011 nr 86 poz. 497)

Ustawa o odpadach – Art. 26–27

Katalog Odpadów – Rozporządzenie Ministra Klimatu z dnia 2 stycznia 2020 r.

w sprawie katalogu odpadów (Dz.U. 2020 poz. 10)

3. Pochodzenie odpadów do rekultywacji – tylko z instalacji przetwarzających odpady

Ustawa o odpadach – Art. 25 ust. 1 i 6

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 11 maja 2015 r.

w sprawie odzysku odpadów poza instalacjami i urządzeniami (Dz.U. 2015 poz. 796)

Prawo unijne (dla kontekstu i zgodności):

Dyrektywa 2008/98/WE w sprawie odpadów (ramowa dyrektywa odpadowa)

